

Gebiedsvisie geurhinder en veehouderij
Eindseweg, Overberg 2009

Utrechtse Heuvelrug

Milieudienst Zuidoost-Utrecht
30 november 2009
UHR01013/ 5815

opgesteld door	FVe
beoordeeld door	EGr

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	2
1.1 Afbakening gebied	2
1.2 Gebiedsvisie.....	3
1.3 Procedure.....	3
2. Uitgangspunten en achtergronden	4
2.1 Wettelijke eisen Wgv	4
2.2 Voorgrond- en achtergrondbelasting	4
2.3 Bebouwde kom	5
3. Gesignaleerde knelpunten uit de quickscan	6
4. Gewenste ruimtelijke ontwikkelingen	8
4.1 Reconstructieplan	8
4.2 Provinciaal streekplan	9
4.3 Bestemmingsplan.....	9
4.4 Ontwerpstructuurvisie 2030	10
4.5 Milieubeleidsplan 2009-2012	11
5. Randvoorwaarden Wet geurhinder en veehouderij.....	12
5.1 Huidige en te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen	12
5.2 Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging	13
5.3 Noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu.....	13
5.4 Gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied	13
6. Conclusie	14

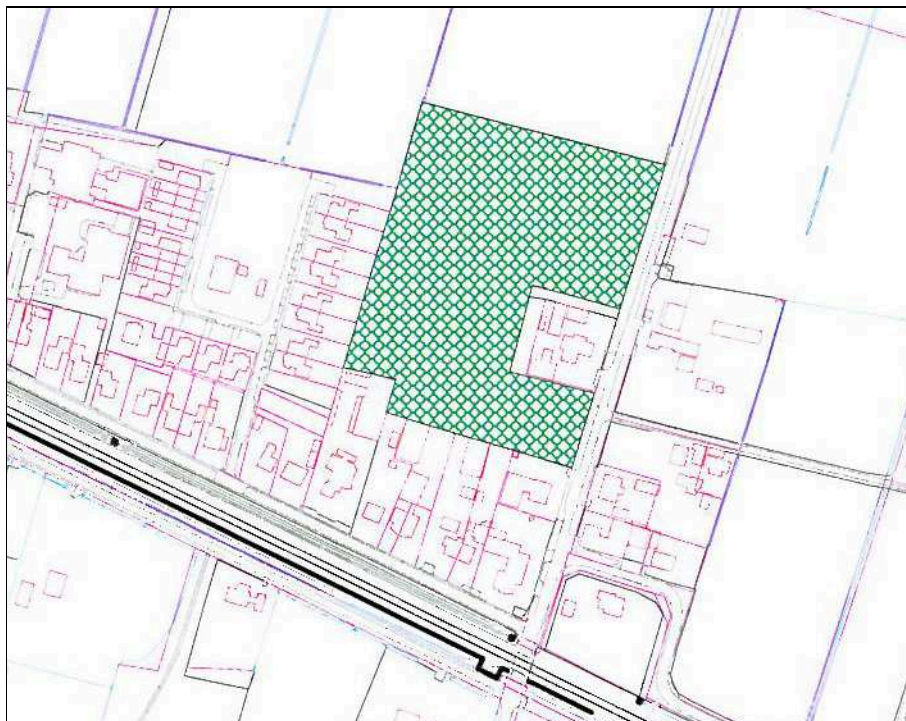
1. Inleiding

Vanwege een te ontwikkelen bouwlocatie Eindseweg 10 in Overberg is in 2009 een quickscan Wet geurhinder en veehouderij¹ uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het ontwikkelen van deze bouwlocatie wordt belemmerd door de aanwezigheid van een paardenhouderij in de directe omgeving. Op grond van de resultaten van deze quickscan is besloten om geurbeleid te ontwikkelen en afwijkende normen vast te leggen in een verordening. Deze gebiedsvisie dient ter motivatie van deze verordening en heeft ook doorwerking in het bestemmingsplan.

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) in werking getreden. De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om binnen bepaalde grenzen af te wijken van de standaard geurnormen zoals gesteld in deze wet. De afwijkende normen moeten in een gemeentelijke verordening worden vastgelegd en worden onderbouwd vanuit de gewenste ruimtelijke inrichting van een gebied (een gebiedsvisie). Daarbij moet een relatie worden gelegd met de aanwezige geur in het gebied. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het zogenaamde gebiedsgerichte geurbeleid op basis van de Wet geurhinder en veehouderij.

1.1 Afbakening gebied

De Wgv biedt de mogelijkheid om slechts voor een deelgebied binnen een gemeente een verordening vast te stellen. Deze gebiedsvisie beperkt zich tot de bouwplanlocatie gelegen ten noordoosten van de kom van Overberg. De bouwplanlocatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Plangebied

¹ Quick scan, Wet geurhinder en veehouderij, Utrechtse Heuvelrug, Overberg door Milieudienst Zuidoost-Utrecht, juli 2009, kenmerk UHR01011/ 3392

In de directe omgeving van het plangebied is een paardenhouderij gelegen (Eindseweg 15). Daarnaast zijn op grotere afstand veehouderijen gelegen. De veehouderij die van invloed kan zijn op het plangebied is de veehouderij gelegen aan de Eindseweg 17 (kalveren, melkrundvee en kippen). De overige veehouderijen liggen op zodanige afstand dat deze geen merkbare geurbelasting veroorzaken in het plangebied. De verordening heeft uitsluitend betrekking op het plangebied, inclusief Eindseweg 12.

1.2 Gebiedsvisie

De gemeenteraad is bevoegd om bij gemeentelijke verordening andere waarden of afstanden te stellen in plaats van de wettelijke waarden en afstanden uit de artikelen 3 en 4 van de Wgv. Deze mogelijkheid voor lokaal geurbeleid is mogelijk gemaakt omdat ter ontwikkeling of verbetering van de vitaliteit van het landelijk gebied een integrale aanpak van doelstellingen nodig is. Afstemming tussen geurregelgeving (die direct gekoppeld is aan woningbouw en bedrijfsuitbreiding) en gewenste ontwikkelingen in het ruimtelijk beleid is dan vanzelfsprekend. Door die afstemming ontstaat onder meer ruimte voor een duurzame, vitale landbouw, vergroting van toeristisch-recreatieve mogelijkheden, hergebruik van agrarische bebouwing en nieuwbouw in het landelijk gebied. Aan de basis van een verordening ligt dan ook een gemeentelijke visie op de gewenste ontwikkeling van een gebied.

De gemeenteraad bepaalt de nieuwe maximaal toegestane waarden en afstanden, en daarmee de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen én de geurhinder die ter plaatse van geurgevoelige objecten wordt verwacht. De nieuwe waarden en afstanden treden in de plaats van de wettelijke normstelling en worden dus bij vergunningverlening gehanteerd. Ook de minimum afstanden voor “de vaste afstand dieren” (onder andere melkrundvee en paarden) kunnen naar boven of naar beneden worden bijgesteld.

Met andere woorden: in een gebiedsvisie wordt gezocht naar bij het gebied passende individuele normen voor de geurbelasting van veehouderijen en de daarmee samenhangende achtergrondbelasting. Geurnormen worden afgestemd op de plaatselijke situatie en toekomstige geurknelpunten worden zo veel mogelijk voorkomen.

1.3 Procedure

Belanghebbenden zijn de ondernemers van de veehouderijen, toekomstige bewoners van de te bouwen woningen en de projectontwikkelaar. Voor het opstellen van een gebiedsvisie geldt geen vaste (wettelijke) procedure. De verordening is een besluit van de gemeenteraad waar geen bezwaar of beroep tegen mogelijk is. Pas bij een vergunningprocedure waarin de verordening is toegepast, toetst de Raad van State of alle onderdelen die in de verordening staan erin horen en of alle belangen goed “beschouwd” zijn. De gebiedsvisie zal tevens een doorwerking hebben in het nog op te stellen bestemmingsplan. Tegen het bestemmingsplan kunnen zienswijzen worden ingediend en beroep ingesteld. De verordening en de gebiedsvisie zullen, nadat deze zijn vastgesteld door de gemeenteraad, ter inzage worden gelegd.

2. Uitgangspunten en achtergronden

De gebiedsvisie moet een zorgvuldige onderbouwing bieden voor een geurverordening. Vanuit de randvoorwaarden is, voorafgaand aan deze gebiedsvisie, een quickscan uitgevoerd. Deze quickscan heeft duidelijk gemaakt hoe de gebiedsvisie moet worden ingestoken en welke knelpunten opgelost moeten worden.

2.1 Wettelijke eisen Wgv

In artikel 8 van de Wgv zijn de criteria opgenomen waarmee rekening moet worden gehouden bij het opstellen van een geurverordening. Dit zijn:

- a. de huidige en de te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen in het gebied, én
- b. het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging, én
- c. de noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu.

Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met één van de volgende criteria:

- d. de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied, óf
- e. de afwijkende relatie tussen geurbelasting en geurhinder.

In deze gebiedsvisie is rekening gehouden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied en wordt niet ingegaan op 'afwijking relatie geurbelasting en geurhinder'.

Artikel 9 Wgv voegt daar aan toe dat overleg met een naburige gemeente moet plaatsvinden, als het effect vanwege het vaststellen van die andere waarde of andere afstand doorwerkt naar het grondgebied van die naburige gemeente. In dit geval heeft de verordening geen effect naar het grondgebied van naburige gemeenten, zodat overleg met naburige gemeenten niet nodig is.

De grenzen voor het afwijken van de waarde voor de geurbelasting zijn opgenomen in artikel 6 van de Wgv. De gemeente Utrechtse Heuvelrug is gelegen in een concentratiegebied. Relevant in dit geval is artikel 6, derde lid. In dit lid is opgenomen dat de minimumafstand voor dieren zonder geuremissiefactor kan worden gehalveerd.

Artikel 6

3. Bij gemeentelijke verordening kan worden bepaald dat binnen een deel van het grondgebied van de gemeente een andere afstand van toepassing is dan de afstand, genoemd in [artikel 4, eerste lid](#), met dien verstande dat deze:

- a. ten minste 50 meter bedraagt indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- b. ten minste 25 meter bedraagt indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

2.2 Voorgond- en achtergrondbelasting

Om inzicht te krijgen in de mate van geurhinder is zowel de voorgondbelasting als de achtergrondbelasting relevant. De voorgondbelasting ter plaatse van een geurgevoelig object is de geurbelasting die wordt veroorzaakt door de voor dat geurgevoelig object dominante veehouderij. De achtergrondbelasting is de totale geurbelasting ter plaatse van een geurgevoelig object veroorzaakt door alle veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Uit onderzoek (PRA Odournet, 2001) is gebleken dat de geurhinder als gevolg van de geurbelasting van één veehouderij

(voorgrondbelasting) anders is dan als gevolg van de totale geurbelasting van meerdere veehouderijen (de achtergrondbelasting). Bijvoorbeeld: indien één veehouderij een geurbelasting van 18 ouE/m^3 op een geurgevoelig object veroorzaakt, leidt dat tot meer hinder dan indien drie veehouderijen gezamenlijk 18 ouE/m^3 veroorzaken. In tabel 1 is de milieukwaliteit gerelateerd aan voorgrond- en achtergrondbelasting opgenomen.

Milieukwaliteit	Geurghinderden	Voorgrondbelasting	Achtergrondbelasting
Zeer goed	0 – 5 %	0 – $1,5 \text{ ouE/m}^3$	0 – 3 ouE/m^3
Goed	5 – 10 %	$1,5 - 3,7 \text{ ouE/m}^3$	$3 - 8 \text{ ouE/m}^3$
Redelijk goed	10 – 15 %	$3,7 - 6,5 \text{ ouE/m}^3$	$8 - 13 \text{ ouE/m}^3$
Matig	15 – 20 %	$6,5 - 10 \text{ ouE/m}^3$	$13 - 20 \text{ ouE/m}^3$
Tamelijk slecht	20 – 25 %	$10 - 14 \text{ ouE/m}^3$	$20 - 28 \text{ ouE/m}^3$
Slecht	25 – 30 %	$14 - 19 \text{ ouE/m}^3$	$28 - 38 \text{ ouE/m}^3$
Zeer slecht	30 – 35 %	$19 - 25 \text{ ouE/m}^3$	$38 - 50 \text{ ouE/m}^3$
Extreem slecht	35 – 40 %	$25 - 32 \text{ ouE/m}^3$	$50 - 65 \text{ ouE/m}^3$

Tabel 1. Milieukwaliteit versus voorgrond- en achtergrondbelasting:

2.3 Bebouwde kom

Het begrip 'bebouwde kom' is in de Wgv niet gedefinieerd; ook niet in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur.' Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven.

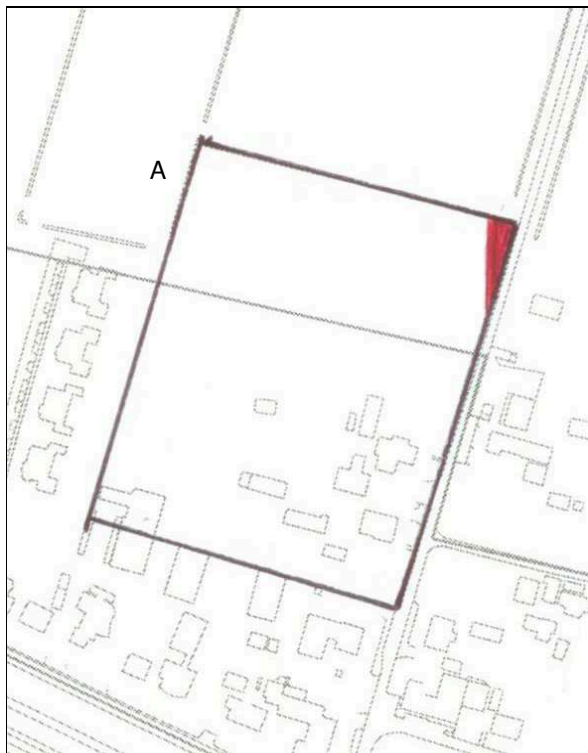
3. Gesignaleerde knelpunten uit de quickscan

Onderzocht is of er in Overberg mogelijke geurknelpunten kunnen ontstaan ten gevolge van de standaard geurnormen uit de Wgv die gewenste ruimtelijke ontwikkelingen kunnen frustreren. Dit onderzoek wordt in termen van de Wgv een quickscan genoemd. In deze quickscan is de huidige geursituatie in beeld gebracht en de geursituatie bij maximale uitbreiding van veehouderijen binnen de normen van de Wgv. Uit de quickscan komt naar voren dat op basis van de achtergrondbelasting in het plangebied sprake is van een goed leefklimaat (het plangebied ligt tussen de 3- en 8-contour). Dit geldt zowel in de bestaande situatie als in de situatie dat de veehouderijen in de omgeving uitbreiden. De voorgrondbelasting is daarom bepalend voor het leefklimaat. Er zijn twee veehouderijen die van invloed zijn op het plangebied.

Veehouderij, Eindseweg 17, 17a, 17b

Op 16 juni 2009 is een milieuvergunning verleend voor het houden van melkrundvee, vleeskalveren en opfokhennen. Deze vergunde situatie is nog niet geheel gerealiseerd. Er is vrijstelling nodig op grond van het bestemmingsplan. B&W heeft besloten om medewerking te verlenen aan de vrijstellingsprocedure op grond van artikel 19, tweede lid Wet op de ruimtelijke ordening (WRO). Op het moment van het opstellen van deze gebiedsvisie was deze procedure in gang gezet.

De geurcontour van $3,0 \text{ ou/m}^3$ van deze toekomstige situatie ligt aan de noordoostelijke zijde over een klein deel van het plangebied (zie rood in figuur 2). Dit deel is dusdanig klein dat hiermee bij de inrichting van het plangebied rekening kan worden gehouden, zodat het niet nodig is om hier via een verordening andere normen voor te stellen. Bovendien ligt dit deel buiten de rode contour (zie hoofdstuk 4).

Figuur 2. Geurcontour $3,0 \text{ ou/m}^3$ door Eindseweg 17/17a/17b over het plangebied

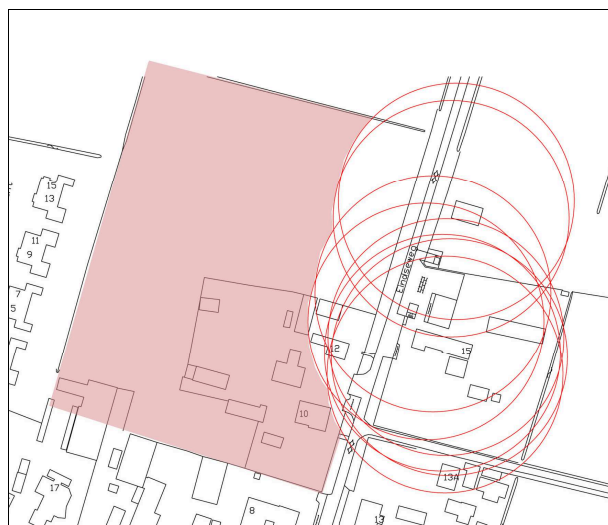
Veehouderij, Eindseweg 15

Op 18 augustus 1999 is een milieuvergunning verleend voor het houden van 25 paarden. Het Besluit landbouwbedrijven milieubeheer is per 1 december 2006 van toepassing geworden op de veehouderij. De vergunning is hiermee komen te vervallen. De Wgv is niet van toepassing voor bedrijven die onder het Besluit landbouw vallen, zodat ook een verordening op grond van deze wet niet van toepassing is voor bedrijven die onder het Besluit landbouw vallen. Echter in het toekomstige Landbouwactiviteitenbesluit (planning 1-1-2011) zal de Wgv worden geïntegreerd en zal een verordening ook van toepassing zijn op bedrijven onder het Besluit landbouw. Om deze reden is uitgegaan van de Wgv.

Zowel op grond van de Wgv als het Besluit landbouw gelden vaste minimumafstanden voor paarden. De veehouderij heeft een geurhindercirkel van 100 meter tot geurgevoelige objecten (ggo) binnen de bebouwde kom en 50 meter tot ggo buiten de bebouwde kom (zie figuur 3 en 4).

Figuur 3. Cirkels 100 meter

Figuur 4. Cirkels 50 meter

Door ontwikkeling van het plangebied, zal het gebied op grond van de Wgv moeten worden aangemerkt als bebouwde kom en geldt een cirkel van 100 meter. Deze cirkel ligt over een groot deel van het plangebied. Om het plangebied te kunnen ontwikkelen is het nodig dat de minimumafstand van 100 meter wordt teruggebracht naar 50 meter. Het grootste deel van het plangebied kan dan ontwikkeld worden (zie roze gedeelte in figuur 4).

4. Gewenste ruimtelijke ontwikkelingen

Overberg is een dorp dat is ontstaan uit een buurtschap dat reeds eeuwen onder namen als “de Hucht”, ‘De Haar’ en ‘De Groep’ bekend stond. Deze dorpskern behoorde bij de voormalige gemeente Amerongen en van daaruit gezien lag het “over de berg”, vandaar de naam Overberg. Overberg is van oudsher een sterk agrarisch georiënteerd dorp.

4.1 Reconstructieplan

In de Meststoffenwet zijn concentratiegebieden voor veehouderij aangewezen. De Reconstructiewet concentratiegebieden deelt deze op in gebieden. Het doel van de reconstructie is het gevaar van ziekteverspreiding onder vee en milieubelasting te verminderen. De veehouderij in deze gebieden moet daarvoor beter worden gespreid. Voor het plangebied is het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht Oost van toepassing. Het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost, ‘van wet naar werkelijkheid’ van 17 maart 2003 (hierna reconstructieplan) omvat een plan om de ruimtelijke en milieuproblematiek in het gebied, grofweg begrensd door de Veluwe, de Randmeren, de A27, de Kromme Rijn en de Nederrijn, aan te pakken in de periode 2003 – 2015.

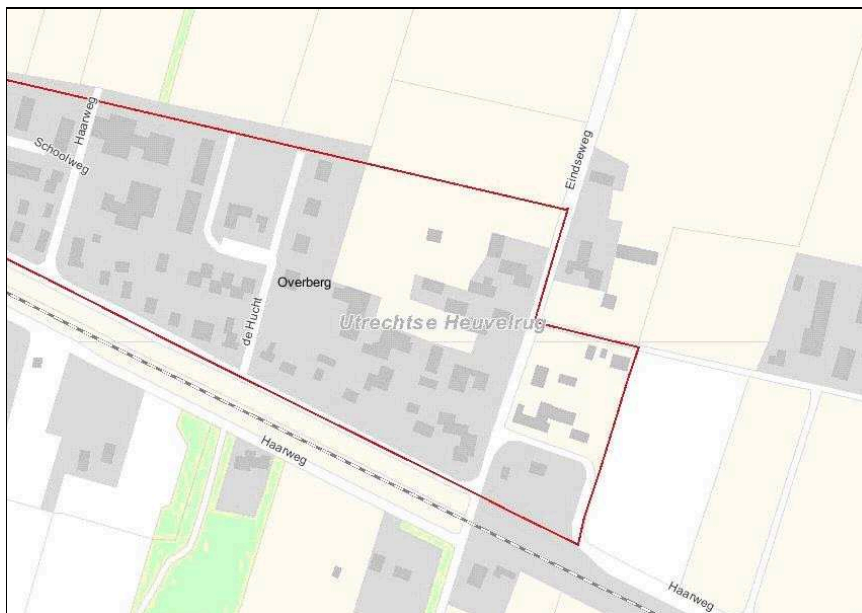

Figuur 5. Reconstructieplan (donkergroen en oranje = extensiveringsgebied, lichtgroen = verwevingsgebied, roze = bebouwde kom)

In het reconstructieplan zijn zones aangewezen waarin meer of minder mogelijkheden zijn voor de veehouderij. Het gebied rondom de kern van Overberg heeft de status ‘*verwevingsgebied*’. Dit zijn volgens de Reconstructiewet ruimtelijk begrensd gedeelten van het reconstructiegebied, gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur, waar uitbreiding van de intensieve veehouderij mogelijk is mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten. Ten zuiden zijn enkele bestaande bos- en natuurgebieden gelegen die als extensiveringsgebied zijn aangemerkt. Volgens de Reconstructiewet zijn extensiveringsgebieden ruimtelijk begrensd gedeelten van het reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur, waar uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij onmogelijk is of wordt gemaakt.

4.2 Provinciaal streekplan

Het plangebied ligt binnen de rode contouren, zoals vastgelegd in het provinciaal streekplan 2005 – 2015 dat op 13 december 2004 is vastgesteld (zie figuur 6). De methode voor rode contouren richt zich met name op de afbakening van steden en dorpen bestaande uit een samenhangende en multifunctionele bebouwingsconcentratie, maar er is ook oog voor de ruimtelijke dynamiek. In het provinciaal streekplan is Overberg als volgt omschreven. “De kern Overberg met een langgerekte vorm langs de spoorlijn heeft een bescheiden omvang. De buurtschap ligt in het overgangsgebied van de Utrechtse Heuvelrug naar de Vallei. De contour is dusdanig getrokken dat aan de noordkant van de kern verdichtings- en afrondingsmogelijkheden aanwezig zijn. Vanwege het terughoudende beleid voor de kleine kernen en de regionale opvangfunctie van het op korte afstand gelegen Veenendaal is een verdere uitbreiding van de kern niet wenselijk.”

Figuur 6. Rode contour Kern Overberg

4.3 Bestemmingsplan

Voor Overberg geldt het bestemmingsplan kern “Overberg 1999” en “Buitengebied 1995”. Het perceel Eindheweg 10 heeft voor een deel reeds een woonbestemming (de voormalige boerderij en een deel van de aangrenzende grond (Overberg 1999). Ook het naastgelegen perceel Eindheweg 12 heeft een woonbestemming. Het overige te ontwikkelen gebied (rest perceel Eindheweg 10) heeft nog een agrarische bestemming (Buitengebied 1995). Dit zal in het nieuwe bestemmingsplan woongebied worden en een daarbij passende bestemming (Wonen) krijgen.

Voor het perceel Eindheweg 15 geldt reeds de bestemming “Wonen”. In het bestemmingsplan “Landelijk gebied 1980” van de voormalige gemeente Amerongen had het perceel Eindheweg 15 de bestemming “Agrarisch gebied”. In 1984 is een oprichtingsvergunning op grond van de Hinderwet verleend voor een varkensmesterij en varkensfokkerij. In het huidige bestemmingsplan “Buitengebied 1995” is de agrarische bestemming van het perceel gewijzigd in de bestemming “Wonen”. Reden hiervoor is dat aan kleine agrarische bedrijven (gelijk te stellen met hobbymatige activiteiten) in de regel geen agrarische bestemming wordt toegekend, maar een woonbestemming. De agrarische activiteiten zijn daarmee nevenactiviteit geworden. Bestaande activiteiten konden echter worden

voortgezet. In 1999 is een revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer verleend voor een paardenhouderij. Deze wijziging van varkenshouderij naar paardenhouderij valt onder het overgangsrecht en is daarmee in overeenstemming met het vigerende bestemmingsplan. Op het moment dat de activiteiten worden beëindigd, zal worden teruggevallen op het toegestane gebruik in het geldende bestemmingsplan: wonen. Vestiging van een nieuw bedrijf en wijzigingen die meer belastend zijn, zijn niet toegestaan.

Figuur 7. Bestemmingsplan "Overberg 1999"

In het bestemmingsplan "Overberg 1999" is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de twee bedrijfsbestemmingen ten zuiden van het plangebied. Deze wijzigingsbevoegdheid voorziet in een omzetting van de bedrijfsbestemming in een woonbestemming en verkeersbestemming. Ook voor deze locaties is dus op termijn voorzien in een functiewijziging naar wonen.

4.4 Ontwerpstructuurvisie 2030

Het beleid voor ruimtelijke ontwikkelingen in de Utrechtse Heuvelrug is vastgelegd in de Ontwerpstructuurvisie 2030 "Groen dus vitaal" (hierna structuurvisie). De gemeente wil haar 'groene' positie behouden maar ook de leefomgeving aantrekkelijk houden zodat de samenleving op zoek gaat naar de gebruiksmogelijkheden binnen de gemeente. Overberg wordt gezien als een vooral agrarische

omgeving overlopend naar recreatie en natuur in oostelijke en zuidelijke richting. Overberg moet vooral een echt plattelandsdorp blijven, 'zoals het bedoeld is'.

In de structuurvisie is het plangebied binnen de rode contouren (van het Streekplan) gelegen. De rode contouren begrenzen het gebied waarbinnen ontwikkelingen mogelijk zijn voor het vitaal houden van Overberg. De gemeente wil Overberg enige ruimte geven om geleidelijk voor eigen behoefte woningen te bouwen (enkele woningen per jaar). Hiervoor is voldoende ruimte te vinden ten oosten van de kern. Ook het plangebied (Eindseweg 10) is als mogelijke ontwikkelingslocatie aangegeven. Het plangebied is derhalve gekenmerkt als een potentiële woningbouwlocatie.

Het streven is om Overberg en omgeving landelijk te houden. Op de lange termijn wordt Overberg gezien als groene grens naar de toenemende verstedelijking Van de Gelderse Vallei. De gebieden ten westen, zuiden en oosten van Overberg zijn overgangsgebieden met bossen, landbouw, campings en woningen. In de zone direct ten zuiden is er duidelijk ook ruimte voor landbouw. In het gebied ten zuidoosten is de landbouw meer het decor voor recreatie, natuur en landschap. Het gebied ten noorden van Overberg, buiten de gemeente Utrechtse Heuvelrug, is als landbouwontwikkelingsgebied in het reconstructieplan Gelderse Vallei aangemerkt. Het gebied ten zuiden wordt gezien als een landbouwgebied met landschappelijke waarde (hagen).

4.5 Milieubeleidsplan 2009-2012

In het milieubeleidsplan staat wat de gemeente in de periode 2009-2012 op milieugebied wil bereiken en hoe ze dat gaat doen. Het uiteindelijke doel van dit plan is het realiseren van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in de gemeente. Om de leefkwaliteit hoog te houden is als aandachtspunt geformuleerd dat in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een hoge milieukwaliteit moet worden gerealiseerd. Hoofddoel is het realiseren van een zo hoog mogelijke leefkwaliteit bij de ruimtelijke plannen waar wij als gemeente een rol in hebben. Geur is geen milieu-aspect wat in het milieubeleidsplan specifiek is benoemd als aandachtspunt voor de leefkwaliteit.

5. Randvoorwaarden Wet geurhinder en veehouderij

De Wgv stelt in de artikelen 6, 8 en 9 de eisen die de gemeente moet betrekken bij het vaststellen van andere normen. Deze eisen zijn weergegeven in paragraaf 2.1. In deze paragraaf is getoetst of voldaan wordt aan het gestelde in de Wgv.

5.1 Huidige en te verwachten geursituatie vanwege de veehouderijen

Woon- en leefklimaat

In de quickscan is de huidige geursituatie vergeleken met mogelijke toekomstige geursituaties na uitbreiding van omliggende veehouderijen. Hieruit is gebleken dat zowel in de huidige als de toekomstige situatie sprake is van een goed leefklimaat in het plangebied uitgaande van de cumulatie van de geuremissie van veehouderijen in de omgeving.

De voorgrondbelasting wordt bepaald door de veehouderijen aan de Eindseweg 17 en Eindseweg 15. De geurcontour van de grenswaarde van 3 ou/m³ als gevolg van de geuremissie van Eindseweg 17 ligt voor een heel klein deel over het plangebied. Door geen geurgevoelige objecten in dit deel te lokaliseren wordt voldaan aan deze wettelijke grenswaarde en is hiermee sprake van een acceptabele situatie qua geurhinder. Een voorgrondbelasting van 3 ou/m³ komt overeen met een goede milieukwaliteit en slechts 5-10% geurgehinderden (zie tabel 2).

Voor paarden zijn geen geuremissiefactoren vastgesteld, zodat de geurhinder afkomstig van de paardenhouderij niet kan worden berekend. Daarom dient op andere wijze te worden nagegaan of sprake is van een acceptabele geursituatie. De paardenhouderij is reeds aanwezig en kan niet meer uitbreiden. De aanwezige geurgevoelige objecten in de omgeving hebben reeds te maken met de aanwezigheid van de paardenhouderij en hierover zijn geen klachten bekend. Tevens is er diverse jurisprudentie onder de oude stankwetgeving waarin een afstand van 50 meter voor paardenhouderij als acceptabel is beschouwd om geurhinder te voorkomen. Ook de VNG-uitgave "Bedrijven en milieuzonering" wordt een afstand aanbevolen van 50 meter tot paardenfokkerijen. Hoewel het gebruik hiervan niet bedoeld is om geurhinder van dierenverblijven te beoordelen, geeft dit ook een indicatie dat 50 meter voldoende bescherming zal bieden.

Belangen veehouderij

Door de ontwikkeling van het plangebied zal de grens van de bebouwde kom² Overberg opschuiven richting het noordoosten. De betreffende veehouderijen rondom het gebied krijgen dan op kortere afstand te maken met de norm van 3 ou/m³ die geldt voor de bebouwde kom. Dit blijkt alleen van belang te zijn voor de veehouderij gelegen aan de Eindseweg 17. De toekomstige situatie waarvoor op 17 juni 2009 vergunning is verleend, is berekend met V-Stacks vergunning. Hieruit blijkt dat de contour van 3 ou/m³ voor een klein deel over het plangebied ligt. Hiermee kan rekening worden gehouden bij de inrichting van het gebied, door in dit deel geen geurgevoelige objecten te realiseren. Bij grotere uitbreiding van Eindseweg 17 kan mogelijk de norm van 3 ou/m³ worden overschreden. Er zijn echter voldoende mogelijkheden voor het treffen van geurreducerende maatregelen om aan deze norm te kunnen voldoen. Bovendien is de recente gewenste toekomstige situatie reeds doorgerekend. Een verkleining van de afstand geeft in principe meer uitbreidingsmogelijkheden voor dieren zonder geuremissiefactor. Echter de paardenhouderij aan Eindseweg 15 heeft momenteel geen uitbreidingsmogelijkheden meer omdat een bestaande stal reeds op minder dan 50 meter van een woning is gelegen. Uitbreiding op grond van de Wgv is dan niet meer mogelijk, ook niet op een

² Bebouwde kom zoals bedoeld in de Wgv, zie paragraaf 2.3

afstand van 50 meter. Bovendien staat het bestemmingsplan uitbreiding ook niet toe.

5.2 Belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging

De IPPC-richtlijn beoogt een geïntegreerde aanpak van verontreiniging. Afwenteling van een verontreiniging moet worden voorkomen, teneinde aan een hoog niveau van bescherming voor 'het milieu in zijn geheel' te bevorderen. Met andere woorden bij het opstellen van de verordening moet niet alleen rekening worden gehouden met de geursituatie maar ook met de andere milieuaspecten (zoals ammoniak, geur, fijn stof). Het stellen van een kortere minimumafstand, heeft in dit geval niet tot gevolg dat veehouderijen meer kunnen uitbreiden dan in de huidige situatie. Het verkorten van de afstand zal dan ook niet zal leiden tot andere negatieve milieugevolgen.

5.3 Noodzaak van een even hoog niveau van de bescherming van het milieu

De waarborging dat het milieu in zijn geheel een ten minste gelijkwaardig niveau van bescherming wordt bereikt in vergelijking met het individueel beoordelen van alle bedrijven, wordt bereikt door de maatwerkbenadering. Daarnaast zorgt de lagere norm die de boven- en ondergrens uit de Wgv niet overschrijdt hier voor, evenals de mogelijkheid van toepassing van artikel 2 lid 2 van de Wgv voor het weigeren van een vergunning en het toepassen van best beschikbare technieken.

5.4 Gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied

Hoofdstuk vier geeft voor de ontwikkeling van geurgevoelige objecten (met name woningbouwlocaties) en de ontwikkeling van de landbouw, inzicht in de gewenste ruimtelijke inrichting van het gebied. Het plangebied wordt als gewenste ontwikkelingslocatie voor woningbouw gezien met name voor de eigen inwoners. Overberg wordt tevens gezien als een agrarisch dorp. Als gevolg van de halvering van de minimumafstand wordt woningbouw in het plangebied mogelijk gemaakt en de ontwikkeling van veehouderijen wordt niet ingeperkt.

6. Conclusie

Door ontwikkeling van het plangebied zal de grens van de bebouwde kom opschuiven. Hierdoor zal de geurcirkel van de paardenhouderij aan de Eindseweg 15 van 50 meter naar 100 meter worden vergroot. Daarom is sprake van een knelpunt voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied waarop deze gebiedsvisie betrekking heeft. De Wgv biedt de mogelijkheid om de afstand de moet worden aangehouden tussen geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en dierenverblijven te verkleinen. Hiervoor geldt dat de aan te houden afstand minimaal 50 meter moet zijn (artikel 6, derde lid Wgv). Als de afstand wordt verkleind naar 50 meter is deze nog steeds voor een deel over het plangebied gelegen, maar door rekening te houden met locatie van de geurgevoelige objecten kan het gebied worden ontwikkeld. Van belang hierbij is dat de geursituatie acceptabel is.

Op grond van de achtergrondbelasting (geur door omliggende veehouderijen) is sprake van een goed leefklimaat. Eventuele geurhinder wordt bepaald door de voorgrondbelasting (geur individuele veehouderij), zijnde de veehouderijen aan de Eindseweg 17 en aan de Eindseweg 15. De geurcontour van de grenswaarde van 3 ou/m³ als gevolg van de geuremissie van Eindseweg 17 ligt voor een heel klein deel over het plangebied. Door geen geurgevoelige objecten in dit deel te situeren wordt voldaan aan deze wettelijke grenswaarde en is hiermee sprake van een acceptabele situatie qua geurhinder. Dit deel ligt ook buiten de rode contour, zodat dit niet bebouwd zal worden.

Voor paarden zijn geen geuremissiefactoren vastgesteld, zodat de geurhinder afkomstig van de paardenhouderij niet kan worden berekend. Een afstand van 50 meter biedt voldoende bescherming om onaantvaardbare geurhinder te voorkomen. De paardenhouderij is reeds aanwezig en kan niet meer uitbreiden. De aanwezige geurgevoelige objecten in de omgeving hebben reeds te maken met de aanwezigheid van de paardenhouderij en hierover zijn geen klachten bekend. Tevens geldt dat de bewoners van de nieuw te realiseren geurgevoelige objecten nog niet bekend zijn. Bij aankoop van een woning is bekend dat ter plaatse een paardenhouderij is gevestigd en kan men dit meewegen bij de beslissing tot aankoop. Bovendien is woningbouw in het plangebied primair bestemd voor inwoners uit de omgeving en is Overberg reeds gekarakteriseerd als een dorp met een agrarische omgeving.

Uit een beschouwing van de criteria die zijn opgenomen in artikel 8 van de Wgv blijkt dat het vaststellen van een kleinere minimumafstand in een gemeentelijke verordening mogelijk is. In de gebiedsvisie is rekening gehouden met de huidige en toekomstige geursituatie. Het belang van een geïntegreerde aanpak van de verontreiniging wordt niet geschaad en een even hoog niveau van bescherming wordt bereikt. Voor de uitbreiding van de bebouwde kom van Overberg, kan de minimumafstand tussen geurgevoelig object en een dierenverblijf voor dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld worden gehalveerd naar 50 meter. Een halvering van de afstand zorgt ervoor dat het plangebied kan worden ontwikkeld. Om het dorp leefbaar te houden is deze nieuwbouw een belangrijke factor. Het ontwikkelen van het plangebied en het vaststellen van deze nieuwe minimumafstand levert geen onaantvaardbare beperkingen op in de groeimogelijkheden van de omliggende veehouderijen. Het ontwikkelen van het plangebied past binnen de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van het gebied en binnen de doelstellingen van het milieubeleidsplan.